

Інформаційні та інноваційні технології в забезпеченні й організації освітнього процесу: тези доповідей і наукових повідомлень учасників ІХ конференції школи педагогічної майстерності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. – Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2015. – 102 с.

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2015

давстві тощо.

Існують і такі види наукових праць, результати яких можна порівнювати між собою. Зіставлення потребує знання суміжних напрямів і не повинно бути схематичним. При цій умові воно допоможе стати важливим фактором підвищення ефективності дослідницьких робіт.

Оцінка фундаментальних теоретичних наукових досліджень має проводитися на основі якісних показників, таких як:

- можливість широкого застосування результатів наукових досліджень у різних сферах суспільного життя;
- новизна явищ, які сприяють проведенню принципово актуальних досліджень;
- внесок у безпеку, збереження навколишнього природного середовища;
- пріоритет вітчизняної науки і міжнародне її визнання;
- видання фундаментальних монографій з тем і їх цитування видатними вченими.

Однак треба відмітити, що ефективність науки не варто зводити тільки до впровадження, і тим більше до одержаного ефекту. Ефективність наукових досліджень – це дещо більше. Це визнання держави у світі.

В. Я. Зимогляд, канд. філос. наук, доц.

МОВНА КУЛЬТУРА ВИКЛАДАЧА ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Проблема модернізації вищої освіти в Україні обумовлює пошук парадигми навчання, що відповідала б новим реаліям, європейським і світовим стандартам. Головною метою державної політики в галузі вищої освіти є створення умов для розвитку висококультурної особистості на базі науково-гуманістичної системи навчання, обов'язковим компонентом якої має бути продуктивна риторична культура, володіння основами сучасної комунікації фахівцями сфер підвищеної мовленнєвої відповідальності.

Якісне опанування педагогічної професії неможливе без високої культури мовлення і культури спілкування. Мовлення викладача вищої школи є показником його педагогічної культури, освіченості й інтелігентності, засобом самовираження і самоствердження його особистості, інструментом продуктивного вирішення науково-педагогічних завдань.

Під терміном “культура мови” розуміють відповідність її не лише сучасним літературним нормам, а й іншим якостям, таким як багатство, логічність, точність, чистота, виразність, доцільність. Ефективність мовленнєвої діяльності викладача вищого навчального закладу залежить передусім від того, наскільки його мова відповідає нормам сучасної української літературної. Таке мовлення має вирізнитися наступними ознаками: 1) правильністю – орфоепічною, граматичною, орфографічною, пунктуаційною; 2) виразністю – змістовною, інтонаційною, візуальною; 3) чистотою, що не допускає штучності, фальшивого професіоналізму; 4) лаконізмом при збереженні змістової вичерпаності, різноманітності засобів для висвітлення теми; 5) простотою, неодмінними умовами якої є її зрозумілість, дохідливість, відсутність пишномовних загальних фраз; 6) логічністю, що передбачає наявність: чіткої структури, правильної організації міркування, бездоганної логіки (для чого слід опанувати логічні закони доказовості й аргументованості, зробити думки точними, послідовними, визначеними, встановити між ними впорядковані зв'язки).

Мова повинна бути не тільки правильною, логічною, виразною, чистою, лаконічною, точною і простою, а й яскравою. Оволодіти такою мовою – одне із головних завдань підвищення професійної майстерності викладача вищого навчального закладу. Образність мови (мовлення) досягається за допомогою тропів і стилістичних фігур. Троп – вживання слова або вислову в переносному, образному значенні. До видів тропів належать порівняння, епітети, метафори, алегорія, уособлення, гіпербол, іронія тощо. До стилістичних фігур: інверсію, анафору, антитезу, градацію тощо.

Метою професійного мовлення викладача вищої школи є здійснення інтелектуального, емоційно-вольового, морального

впливу на студентів. Передумовою такого професійного і ефективного мовлення викладача є володіння технікою мовлення. Під технікою мовлення розуміють уміння викладача володіти голосом, інтонувати свій виступ та управляти аудиторією. Техніка мовлення – складний феномен і складний процес. Компоненти техніки мовлення – голос, дикція, темп, інтонація – виконують важливі функції і створюють імідж викладача, виявляють його емоційний стан і психічну індивідуальність, впливають на позитивне сприйняття викладача студентами і колегами.

Належне місце серед елементів техніки мовлення посідають позавербальні прийоми – міміка і жести як додаткові засоби виразності мовної діяльності викладача. Для становлення мовленнєвої культури викладача велике значення має оволодіння різними мовленнєвими стилями – науковим, офіційно-діловим, публіцистичним, художнім, розмовним. Відповідний стиль мови існує для забезпечення ефективного спілкування.

Таким чином, для успішної педагогічної діяльності викладачу вищого навчального закладу необхідні: досконале володіння мовою, її виразними можливостями, систематичне вдосконалення техніки і культури мовлення, педагогічна майстерність та позитивний імідж.

І. В. Зіноватна, канд. юрид. наук, асист.

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ІЗ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Стратегічна мета реформування та модернізації вищої освіти і науки в Україні – створення ефективного інноваційного освітнього середовища у вищих навчальних закладах через упровадження найсучасніших технологій і моделей навчання, що сприятиме прогресивним нововведенням.

Соціально-економічні зміни в Україні зумовили виникнення цілої низки проблем, пов'язаних із традиційним підходом до навчання у вищій школі. При традиційному (зосередженому на вербальних методах) навчанні викладачі вищого навчального